

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Avli Gellii Noctivm|| Atticarvm Li-||bri Vndevi||ginti

Gellius, Aulus

Venetiis, 1515

a

[urn:nbn:de:gbv:45:1-724024](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:45:1-724024)

Quoniam in hisce Atticis noctibus graecae dictiones multae, & uersus, ac loci complures graeci erant: ea omnia latina seorsum hic subnectenda curauimus: quando Gellius ipse graece tantum citarat: nec latina fecerat. Consulimus autem cum ipsi Gellio, quem integrum, impollutumq; esse uolumus: tum etiam studio sis omnibus: quando et emendati complures loci sunt: qui uitiati admodum erant.

Quae in quaternione a

ἰπόσι ψυχῶν καὶ σωμάτων ἀνθρώποις περὶ αὐψίαν καὶ ἀρετὴν διαφορὰ,

Quanta sit animorum corporumq; inter homines differentia quo ad ingenium, uirtutemq;, κωρῶν τὰς συναρῆσας θεωρίας.

Laqueorum speculationes claudicantes.

ἀκώλυτος. ἀνεπιβίαστος. ἀπαρεμπόδιστος. ἐλεύθερος. αὐτὸς. ἀδαίμων.

Solutus inuiolatus minime implicatus liber diues felix.

εἰπέ μοι περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν αἰτίαις.

ἰλιόθεν μεφέρων ἄνεμος κικόνεαι πέλααιεν.

τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐστὶν ἀγαθὰ. τὰ δὲ κακὰ. τὰ δὲ ἀδιάφορα. ἀγαθὰ μὲν ἔν, ἀρεταί. κακὰ δὲ, τὰ μετέχοντα κακίας. ἀδιάφορα δὲ, τὰ μεταξὺ τῶν. πλάτος. συζυγία. ζωὴ. θάνατος. ἡδονή. πόνος. πόθεν οἶδας, ἔτιως ἑλλάνικος λέγει ἐν τοῖς ἀγρηπιακοῖς. τί γὰρ διαφέρει τῆτο εἰπεῖν ἢ ὅτι διοζένης ἐν τῇ ἠθικῇ. ἢ χρύσιππος ἢ κλεάνθης. βεβαίαιας ἔν αὐτῷ, καὶ δῶγμα σαυτῆ πεποίησαι. δέικνυε

R

πῶς εἴωθας ἐν πλοίῳ χειμᾶζεσθαι· μέμνησαι ταύτης
τῆς διαρέσεως ὅταν φορήσῃ τὸ ἴσιον· καὶ ἀνακραυγῆσῃ,
εἰάν σοι τίς ἕτω πῶς παρασθῆις εἶπῃ, λέγε μοισὺ ἅπρων
ἐλεγε· μὴ κακία ἐστὶ τὸ ναυαγῆσαι, μὴ τῆς κακίας μετέ-
χον; ἢ ἄρα ξύλον ἐνσείσεις· αὐτὸ τί ἡμῖν· καὶ σοὶ ἄνθρω-
πε· ἀπολύμεθα· καὶ σὺ ἐλθὼν παύσεις· εἰάνδ' σε ὁ καῖσαρ
μεταπέμψῃται κατηγοροῦ μένον;

De bonis cedo, & malis, audis'ne illud?

Ad Ciconas Troia referens me uentus adegit.

Rerum quædam bona, quædam mala, quædam in
differentia sunt. Bona sanè uirtutes: quæ uitiū partici-
pant, mala. Indifferètia uero, illa, quæ horum inter-
media sunt, opes, coniugium, uita, mors, uoluptas, la-
bor: unde nosti, inquit? sic Hellanicus in Aegyptia-
cis tradit. Quid enim magis refert ita dicam, an Dio-
genem in moralibus, Chrysippum uè, aut Cleantem?
Hoc itaq; exquisiuissti. decretumq; fecisti tuum. Expon-
ne quonam modo tempestatem in naui feras, nunqd
eius distinctionis memineris: ubi instrepat, ac stridet
uelum? & reclamabis si quis te ita alloquatur, repe-
te age tu ea, quæ modo aiebas: num sit uitiū nauifra-
gium facere? num particeps uitiū sit, an non contra
istum baculum moueas? heus homo, quid mecum ti-
bi? nos perimus, & ipse accedens ludis. Cæsar quoq;
si te delatum acersuerit, quid agas?

εἰδ'εἰ βοηθεῖν τῷ φίλῳ παρὰ τὸ δίκαιον καὶ μέχρι πό-
σε καὶ πόσα.

Nunquid oporteat contra iustitiã amico subuenire? et
qua fini, & in cuiusmodi?

δ'εἰ μὲν σὺ μπράττειν τοῖς φίλοις, ἀλλὰ μέχρι θεῶν.

Opus est me amicis opitulari, sed usq; ad Deos.

ὄν οἷός τ' ἔστιν τὸ τῷ γένει τιμιώτερον ἢ δὴ, καὶ ὅτι ἂν
ἢ μέρος τὸ πρὸς τὸ τηλικόν θατέρον συγκρινόμενον
ἀρετὴν ἔσται. λέγω δ' οἷον, ὄν καὶ χρύσιον τιμιώτερον
χαλκῷ, καὶ τηλικόν τῷ χρυσίῳ πρὸς τὸ τηλικόν χαλ-
κοῦ μέγεθος ἀντιπαραβαλλόμενον πλεον δόξῃ; ἀλλὰ
ποιήσει τινὰ ῥοπήν καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὸ μέγεθος.

Haud satis noui, siquid in hoc genere sit nobilius, et
an quaecunq; pars ad quantācunq; alterius partem
comparata eligenda magis sit. Verbi gratia, hoc mo-
do, ut et nobilius aere aurum sit: Ἐσθ' αὐρι pars quaeli-
bet portio cuiuslibet aeris cōparatione, sit pluris, ue-
rὺ ἢ nihil discriminis cū numerus, tū magnitudo ef-
ἢ καλὴ μένη χάρις παρὰ τοῖς ἀνθρώποις τῷ- (fictet.
τῷ ἐστὶν ὑφ' ἑσθ' ἀριβείας ἐνδέοντι.

Quæ gratia apud homines uocatur: hoc quidem est
inuis diligentioris loco, et tempore immunitio.

περὶ ψυχῆς

De anima

χέλων ὁ παλαιὸς ἀκῆσας τινὸς λέγοντος. μηδ' ἐνα ἔχει
ἔχθρον, ἠρώτησεν εἰ καὶ μηδ' ἐνα φίλον ἔχει, νομίζω
ἔξ ἀνάγκης ἔπακολυθεῖν καὶ συνεπάγεσθαι φιλίας καὶ ἀ-
πειθείας.

Chilo senior, cum quempiam dicentem audisset, nul-
lum se inimicum habere: an nullum etiam amicum
haberet, interrogauit, amicitias, inimicitiasq; iniicem
consequi, coniungiq; necesse esse arbitratus.

κόμψη χλαυῖς, καὶ μαλακοὶ χιτωνίσκοι

Elegans uestis, Ἐσθ' molles tunicae.

ἄμυσος, ἀγροδίαιτος, ἀπρόσιτος.

Inelegans, agrestis, inaccessus

ποιήσειν, ἔσεσθαι, λέξιν, Futurum, dicturum
 ὑφωνία Voculatio
 ἐπιμελεία τῶν λέξεων
 Vocabulorum delectui diligenti

Quæ in quaternione 6

ὅ παντὸς ἀνδρὸς ἐς κόρινθον ἔσθ' ὄπλῆς.
 Non viui cuiusq; est Corinthum petere.
 μυριάς δραχμᾶς ἢ τάλαντον
 Decem drachmarum millia uel talentum
 ἢ ὡς ἔμαυ μύριων δραχμῶν μεταμέλειαν.
 Non enim millibus decem drachmarum prænitiā.
 ἐφυσιογνωμόνει.

Per naturæ indicia pensiculabat.

ἀκροαστοί.	Auditores.
ἐχεμυθία,	Taciturnitas
μαθηματικοὶ	Disciplinis uacantes
μαθήματα	Disciplinas.
φυσικοί.	Naturales.

ἀθεώρητοι, ἄμεσοι, ἀγεωμέτρητοι,
 A contemplatione geometrica penitus alieni.
 κοινόβιον. Contubernium

καὶ μετὰ ταῦτα ἡ ξύνοδος ἦν ἀργεῖσι μὲν καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐντόνως καὶ ὀρμῇ χωρῶντες. λακεδαμόνιοι δὲ βραδέως καὶ ὑπὸ αὐλοῖς. αὐλιτῶν πωλλῶν νόμῳ ἔργαθεωτῶν. ἢ τῷ θεοῦ χάριν. ἀλλ' ἵνα ὀμαλῶς μετὰ ῥυθμῆ βαίνοντες προσέλθοιεν. καὶ μὴ διασπασθῆν αὐτοῖς ἢ τάξις. ὅπερ φιλοῖ τὰ μεγάλα στρατόπεδα ἐν ταῖς προόδοις ποιεῖν.